

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobkyně: I. Č., nar. X
bytem X

proti

žalovaná: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2022, čj. X

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 6. 2022, čj. X a ze dne 16. 3. 2022 č.j. X se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 6. 2022, č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“) a § 90 odst. 5 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 3. 2022 č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení podle ust. § 56 odst. 1 písm. a) a podle ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), odňala žalobkyni ode dne 20. 4. 2022 invalidní důchod

II. Žaloba a její podstatný obsah

3. Žalobkyně nesouhlasila se závěry prvostupňového i napadeného rozhodnutí a se závěry podkladových posudků vypracovaných pro účely obou rozhodnutí. Namítla, že jí byl odňat invalidní důchod pouze na základě spisové dokumentace, aniž by byla osobně vyšetřena, což považuje s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2012, č.j. 6 Ads 97/2012-28.
4. Dále žalobkyně namítla nepřesvědčivost posudkových závěrů a absenci jednoznačného a srozumitelného odůvodnění v tom směru, jaká konkrétní příčina vedla k zániku invalidity žalobkyně. Jinými slovy řečeno žalobkyně postrádá v napadeném rozhodnutí zcela konkrétní a jednoznačné vysvětlení důvodu zániku invalidity v jejím případě, pročež považuje napadené rozhodnutí za zčásti nepřezkoumatelné.
5. Žalobkyně k tomu uvedla, že její zdravotní stav byl až do jara roku 2022 relativně stabilizován, všem za užití medikace. V důsledku odejmutí invalidního důchodu se pak prudce zhoršil. Z žádného z lékařských posudků pak nevyplývá, že by se zdravotní stav žalobkyně objektivně zlepšil.
6. Žalobkyně tedy navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě předně odkázala na závěry úplných, celistvých a přesvědčivých posudků o invaliditě žalobkyně vydaných posudkovými lékaři PSSZ a ČSSZ, kteří jsou oprávněni posuzovat zdravotní stav žalobkyně pro účely případného rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu a jejichž posudky je žalovaná při svém rozhodování plně vázána.

8. Žalovaná vycházela výhradně z objektivně zjištěného zdravotního stavu posudkovými lékaři v souladu s vyhláškou č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“).
9. Jelikož posudek o invaliditě žalobkyně pro účely řízení o námitkách potvrdil závěr posudkového lékaře PSSZ ze dne 24. 2. 2022 a podle žalované splňuje požadavky na jeho úplnost, správnost a přesvědčivost, byla žalovaná tímto posudkem ohledně invalidity žalobkyně vázána, a proto napadeným rozhodnutím rozhodla správně, když námitky žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
10. S ohledem na žalobkyní namítanou nesprávnost posouzení jejího zdravotního stavu navrhla žalovaná provedení důkazu posudkem Posudkové komise MPSV k prokázání či vyvrácení invalidity žalobkyně. Bez objektivního prokázání konkrétní míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně navrhovaným posudkem ovšem nelze žalobě vyhovět, pročez za současného stavu navrhla žalovaná zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
12. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení rozhodla podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) a podle ust. 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. odňala žalobkyni ode dne 20. 4. 2022 invalidní důchod, protože z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 % a není tak nadále invalidní.
13. Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně námitky, ve kterých nesouhlasila s posouzením jejího zdravotního stavu posudkovým lékařem, kdy argumentovala velkým zhoršením zdravotního stavu, což bylo nutno řešit navýšením medikace a nasazením léků proti úzkostným stavům.
14. O námitkách žalobkyně rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, že je zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V řízení o nich nechala žalovaná vypracovat posudek svým lékařem, který vycházel ze zdravotní dokumentace PSSZ, ošetřujícího lékaře a dalších odborných lékařských nálezů. Lékař v posudku o invaliditě žalobkyně v řízení o jejích námitkách dospěl k závěru, že žalobkyně není invalidní dle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 20 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položky 3b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 15 % - 20 %. Posudkový lékař pak volil v případě žalobkyně horní hranici stanoveného rozmezí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Rozhodoval přitom po projednání ve věci samé, ke kterému nařídil jednání již přinejmenším s ohledem na potřebu provést důkaz posudkem MPSV.
16. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
17. Podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
18. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
19. V projednávaném případě žalobkyně zpochybňovala hlavně skutkové závěry týkající se posouzení jejího zdravotního stavu, k jehož posouzení soud nemá (ani nemůže mít) odborné lékařské znalosti, na nichž takové posouzení závisí. S ohledem na to i s přihlédnutím k důkaznímu návrhu žalované soud nechal vypracovat posudek o invaliditě žalobkyně Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jako „posudková komise“), která soudu předložila posudek ze dne 9. 11. 2022, evidenční číslo SZ/2022/1885-PH-18 (dále též jako „posudek MPSV“). Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise MUDr. H. Ž., další lékař MUDr. P. S. s odborností psychiatrie a tajemník Mgr. E. S., DiS.
20. Posudková komise dospěla na základě předložené spisové dokumentace Městského soudu v Praze, dokumentace ČSSZ, předložených lékařských nálezů i vyšetření žalobkyně při jednání posudkové komise k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně jsou sníženy o 40 % a jedná se tak v případě žalobkyně i nadále o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. 4) zákona č. 155/1995. Posudková komise u žalobkyně shledala jako rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti středně těžké postižení odpovídající kapitole V (duševní poruchy a poruchy chování), položky 7b (Poruchy osobnosti – středně těžké postižení) přílohy

k vyhlášce o posuzování invalidity. Míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje v rozmezí 30 - 45 %. Svůj odlišný posudkový závěr oproti závěrům lékařů posudkové služby žalované odůvodnila použitím jiné kvalifikace zdravotního stavu žalobkyně podle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kteréžto podle provedeného psychologického vyšetření lépe vystihuje podstatu zdravotních obtíží žalobkyně.

21. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2019 č.j. 8 Ads 138/2017-40 k tomu tento soud uvedl, že: „*Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).*”
22. V řízení předložený posudek pak splňuje všechny formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity a soud jej vyhodnotil jako úplný, celistvý a přesvědčivý ve smyslu shora citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z uvedeného posudku je zřejmé, na základě jakých úvah dospěla posudková komise k odlišnému hodnocení zdravotního stavu žalobkyně oproti posudkovým lékařům žalované, kdy byly posudkovou komisí akcentovány aktuální doložené nálezy a vlastní vyšetření žalobkyně odborným lékařem při jednání komise. Účastníci řízení pak ke složení posudkové komise a obsahu posudku nic nenamítli, a to ani v průběhu nařízeného jednání před soudem, v rámci něhož byl předmětný posudek proveden k důkazu o invaliditě, resp. míře poklesu pracovních schopností, žalobkyně. V projednávané věci soud tedy nemá žádné pochybnosti o tom, že skutkový stav byl zjištěn řádně a v takovém rozsahu, který nedává prostor pro jakékoli pochybnosti o správnosti posudkových závěrů posudku MPSV, pročež se o tyto při svém rozhodování ponejvíce opřel.

VI. Závěr a náklady řízení

23. Z posudku MPSV tak má soud za prokázané, že se u žalobkyně i nadále jednalo o invaliditu prvního stupně. Napadené rozhodnutí bylo tudíž zatíženo vadou spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, a proto je městský soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil, a to včetně prvostupňového rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s.ř.s.), a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalovaná v dalším řízení vázána právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil. Podle § 78 odst. 6 s. ř. s. platí, že zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.
24. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalobkyně žádné náklady řízení neprokázala ani neuplatňovala, a proto jí zdejší soud jejich náhradu nepřiznal, přestože byla v řízení úspěšná.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 1. února 2023

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v. r.
samosoudce